

เล่มที่
๒

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์
วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สำราญบทเพลง

นางสาวน้ำผึ้ง มั่งคั่ง

ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ

โรงเรียนพะเยาพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต๓๖

กระทรวงศึกษาธิการ

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นและใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยพื้นฐาน รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๑ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีทั้งหมด ๖ เล่ม โดยเล่มนี้เป็นเล่มที่ ๒ สำหรับบทเพลง จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยเป็นแบบฝึกทักษะที่ให้นักเรียนฝึกทำซ้ำ ๆ จากเรื่องง่าย จนถึงเรื่องที่ยากขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ เนื้อหาบทอ่านในเล่มนี้มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับเพลง ได้แก่ เพลงไทยสากล เพลงลูกทุ่ง และเพลงไทยเดิม ซึ่งเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียนและสอดคล้องกับสภาพจริงในปัจจุบัน

สำหรับแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง โดยสามารถบอกแนวคิดสำคัญของเรื่อง ตอบคำถามจากเรื่อง คิดวิเคราะห์และเขียนแผนผังความคิดจากเรื่องที่อ่าน สรุปความจากเรื่องที่อ่าน ตลอดจนแสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจงสำหรับครู	ค
ขั้นตอนการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับครู	ง
คำชี้แจงสำหรับนักเรียน	จ
ขั้นตอนการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียน	ฉ
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	ช
ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง เรียนรู้บทเพลง	๑
แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง เรื่องที่ ๑ หลักการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง	๓
ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ส่วนประกอบหลักของเพลง	๔
แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง เรื่องที่ ๒ การอ่านคิดวิเคราะห์ส่วนประกอบหลักของเพลง	๙
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง โจทย์รัก	๑๑
แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก	๑๒
แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง สำราญบทเพลง	๑๙
บรรณานุกรม	๒๓
ภาคผนวก	๒๔
เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง เรื่องที่ ๑ หลักการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง	๒๕
เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง เรื่องที่ ๒ การอ่านคิดวิเคราะห์ส่วนประกอบหลักของเพลง	๒๖
เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก	๒๗
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง สำราญบทเพลง	๓๔

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อประกอบแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนสามารถหาแนวคิดสำคัญของเรื่อง การตอบคำถามจากเรื่อง การคิดวิเคราะห์ การเขียนแผนผังความคิด การเขียนสรุปความ และการแสดงความคิดเห็นหรือข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน สำหรับแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์เล่มนี้คือ เล่ม ๒ สำราญบทเพลง จากแบบฝึกทักษะทั้งหมด ๖ เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 นิทัศน์นิทาน

เล่มที่ ๒ สำราญบทเพลง

เล่มที่ ๓ ครั้นเครงข่าวสาร

เล่มที่ ๔ เบิกบานบทความ

เล่มที่ ๕ ดงงามสารคดี

เล่มที่ ๖ สุขีร้อยกรอง

ขั้นตอนการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับครู

๑. ครูควรศึกษาแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ๔R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ให้ละเอียดรอบคอบ

๒. ครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

๒.๑ แจกแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ก่อนทำแบบฝึก

๒.๒ ชี้แจงวิธีการเรียนและขั้นตอนการฝึกปฏิบัติ ให้นักเรียนทราบ ปฏิบัติตามขั้นตอนการสอน ให้คำปรึกษา แนะนำประเด็นนักเรียนสงสัย สังเกตพฤติกรรมนักเรียนระหว่างฝึกปฏิบัติ

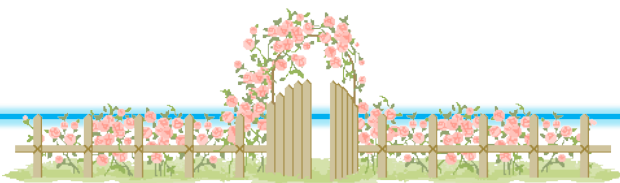
๒.๓ ครูให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างการทำแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ก่อนการทำแบบฝึกให้เข้าใจ

๒.๔ ครูให้นักเรียนตรวจผลงานตนเองจากแนวคำตอบ ในขั้นตอนนี้ครูผู้สอนควรเน้นย้ำให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง

๓. ครูจัดเตรียมการวัดผลประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ

๔. ครูควรสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๕. ครูแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย เล่มที่ ๒ สำราญบทเพลง

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ที่นักเรียนจะศึกษาต่อไปนี้เป็นแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากนิทาน เล่มที่ ๒ สำราญบทเพลง มีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง โดยการทำแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ในแต่ละแบบฝึก ให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแบบฝึกตามลำดับ ดังนี้

๑. อ่านสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้
๒. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ
๓. ศึกษาใบความรู้เรื่อง หลักการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง ในแบบฝึกทักษะให้เข้าใจ
๔. ทำแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์เรื่องที่ ๑ เรื่อง หลักการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง เพื่อฝึกการทำแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้วยวิธี SQ๔R
๕. ทำแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ด้วยวิธี SQ๔R มีทั้งหมด ๖ ขั้นตอน
 - ขั้นที่ ๑ S (Survey) สืบหาเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาแนวคิดสำคัญ
 - ขั้นที่ ๒ Q (Question) การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน
 - ขั้นที่ ๓ R๑ (Read) การอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบของคำถาม
 - ขั้นที่ ๔ R๒ (Record) การจดบันทึกใจความสำคัญเป็นแผนผังความคิด
 - ขั้นที่ ๕ R๓ (Recite) การเขียนสรุปความโดยใช้สำนวนของตนเอง
 - ขั้นที่ ๖ R๔ (Reflect) การสะท้อนคิดโดยวิเคราะห์ วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น และทบทวนความรู้ โดยเชื่อมโยงเนื้อหาบทอ่านกับความรู้เดิม
๖. นักเรียนตรวจคำตอบด้วยตนเอง
๗. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน แบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ เพื่อประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง

ขั้นตอนการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิด
วิเคราะห์รายวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียน

นักเรียนอ่านคำชี้แจงและคำแนะนำในการใช้แบบฝึกทักษะ

นักเรียนศึกษาตัวชี้วัด สาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

นักเรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ บทอ่าน และทำแบบฝึกทักษะ

นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

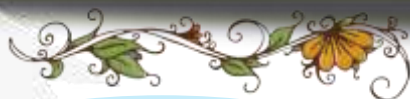
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ท ๑.๑ ม. ๓/๓ ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน
- ท ๑.๑ ม. ๓/๔ อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน
- ท ๑.๑ ม. ๓/๘ วิเคราะห์ เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกแนวคิดสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
๒. ตอบคำถามโดยระบุรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
๓. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
๔. เขียนแผนผังความคิดจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
๕. เขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
๖. แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้เหมาะสม

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง เรียนรู้บทเพลง

เพลง ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ (หน้า ๘๔๖) หมายถึง [เพลง] น. สำเนียงขับร้อง,ทำนองดนตรี,กระบวนวิธีรำดาบรำทวน เป็นต้น, ชื่อการร้องแก้กัน มีชื่อต่าง ๆ เช่น เพลงปรบไก่ เพลงฉ่อยโดยปริยายหมายถึง แบบอย่าง เช่น ต่างกันไป คนละเพลง. (พระราชหัตถเลขา ร. ๕ ถึงสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส), ขึ้นเชิง เช่น ร้อยภาษามาสู่เคยรู้เพลง. (อภัย)

รูปแบบของเพลงแบ่งออกเป็น ๔ ชนิด

๑. เพลงไทยเดิม

เพลงไทยเดิม หมายถึง เพลงที่มีการขับร้องด้วยวิธีการแบบไทย เช่น การเอื้อนลง ทรวง เป็นต้น พร้อมด้วยการบรรเลงดนตรีไทยไปด้วยในขณะที่กำลังขับร้องหรือบรรเลง เช่น บทร้องเพลงนางครวญ เถาและมอญรำดาบ เป็นต้น

๒. เพลงไทยลูกกรุง

เพลงลูกกรุง เป็นเพลงที่บอกเล่า ถ่ายทอด ความรู้สึกของสังคม และคนเมืองหลวง ตลอดจนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การถ่ายทอดอารมณ์ การขับร้องน้ำเสียงของกลุ่มนักร้อง นักแต่ง เพลง และนักดนตรีจะมีรูปแบบ ประณีต ละเอียดอ่อน ออกมานุ่มนวล เนื้อร้องจะมี ลักษณะ เป็นร้อยแก้ว ร้อยกรอง มีความหมายสลับซับซ้อน ยกย่อน เช่น เพลงลาที่กล้วยไม้ ของขุนวิจิตรมาตรา , เพลงผู้ชนะสิบทิศ (ชรินทร์นันทนาคร) และเพลงหยาดเพชร (ชรินทร์ นันทนาคร) เป็นต้น

๓. เพลงลูกทุ่ง

เพลงลูกทุ่ง คือเพลงที่สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคมอุดมคติและวัฒนธรรมไทย โดยมีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง และลีลาการร้องการบรรเลงที่เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะซึ่งให้บรรยากาศ ความเป็นลูกทุ่ง เช่น เพลงสาวรำวง (ต่าย อรทัย), เพลงไม่รักทำไมไม่บอก (พุ่มพวง ดวงจันทร์) เพลงขอใจแลกเบอร์โทร (หญิงลี สีจุมพล), เพลงผู้หญิง (เทียร เหมวัฒน์นา) และเพลงโรงเรียน ของหนู (พงศสิทธิ์ คัมภีร์) เป็นต้น

๔. เพลงไทยสากล

เพลงไทยสากล เป็นเพลงที่ขับร้องในภาษาไทย โดยเริ่มจากนำทำนองไทยเดิมใส่เนื้อร้องบรรเลงและขับร้อง โดยใช้มาตรฐานของโน้ตเพลงแบบสากล จนเป็นเพลงไทยแนวใหม่ โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๖ มีละครเวที ละครวิทยุ และภาพยนตร์ไทย มีบทบาทสำคัญทำให้เพลงไทยสากลได้รับความนิยม จนในปัจจุบันแตกสาขาไปอีกหลากหลายแนวเพลงในปี พ.ศ. ๒๕๐๗ เพลงไทยสากลได้แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ เพลงลูกกรุง และเพลงไทยลูกทุ่ง และในระยะเวลาใกล้เคียงกันกระแสเพลงร็อกแอนด์โรลของทางฝั่งตะวันตก อย่างวง เดอะบีทเทิลส์ ได้รับความนิยมอย่างมาก ในส่วนของประเทศไทยได้มีการประกวดเพลงไทยสากลแนวใหม่ซึ่งด้วยพระราชทานนั่นคือ เพลงสตริงคอมโบ (ใช้เครื่องเป่าผสมกีตาร์เป็นหลัก) วงชนะเลิศคือวง ดิอิมพอสซิเบิล ซึ่งเป็นวงที่ได้รับความนิยมอย่างมากภายหลังปี ๒๕๒๑ เพลงแบบสตริงได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เกิดวงดนตรีใหม่ ๆ ขึ้นมาเป็นจำนวนมาก เช่น แกรนด์เอ็กซ์คริบูน บรันดี อัสนี-วสันต์(เพลงบ้าหอบฟาง) และ เพลงสตริงก็ยังคงเป็นที่นิยมในตลาดจนถึงปัจจุบัน เช่น เพลงแน่นอก (ไบเตย อาร์สยาม), เพลง ภูมิแพ้กกรุงเทพ (ป้าง นครินทร์&ต๊ากแตน ชลลดา) เป็นต้น

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๑ หลักการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตรวจสอบว่าข้อความต่อไปนี้เป็นความจริง หรือ ไม่เป็นความจริง
(๕ คะแนน)

ข้อความ **เป็นความจริง** จงเขียนเครื่องหมาย × ในช่อง “ใช่”

ข้อความ **ไม่เป็นความจริง** จงเขียนเครื่องหมาย × ในช่อง “ไม่ใช่”

ที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๑	เพลง หมายถึง สำเนียงขับร้อง, ทำนองดนตรี, บทประพันธ์ดนตรี		
๒	เพลง หมายถึง กระบวนวิธีรำดาบ รำทวน		
๓	เพลงมี 5 ประเภท ได้แก่ เพลงลูกทุ่ง เพลงลูกกรุง เพลงไทยเดิม เพลงสากล และเพลงเพื่อชีวิต		
๔	เพลงไทยเดิม เป็นเพลงที่มีการขับร้องด้วยวิธีการแบบไทย พร้อมกับการบรรเลงดนตรีไทยขณะที่กำลังขับร้องหรือบรรเลง		
๕	บทร้องเพลงนางครวญ เป็นเพลงลูกกรุง		
๖	แนวเพลงไทยสากล ประกอบด้วย เพลงขับร้องทั่วไป เพลงประกอบละครร้อง เพลงเพื่อชีวิตและเพลงประกอบภาพยนตร์		
๗	เพลงลูกทุ่ง เป็นเพลงที่สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคม อุดมคติ และวัฒนธรรมของสังคมชนบท		
๘	เพลงไทยสากล เป็นเพลงที่มีเนื้อร้องเป็นภาษาไทย ใช้ทำนองแบบไทย แต่มีลีลาและอัตราจังหวะตามแบบฉบับดนตรีสากล		
๙	เพลงลูกกรุง เป็นเพลงที่บอกเล่าเรื่องราวของคนในเมืองหลวง ตลอดจนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น		
๑๐	เพลงไทยสากลเพลงแรกที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ประพันธ์โดยจอมพลเรือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต		

ใบความรู้ที่ ๒
เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์
ส่วนประกอบหลักของเพลง

ขั้นตอนการอ่านคิดวิเคราะห์บทเพลง มีดังนี้

ขั้นที่ ๑ สำรวจความคิด

ขั้นตอนสำรวจเนื้อเพลงอย่างคร่าว ๆ ทั้งชื่อเพลง โครงเรื่อง และการลำดับเรื่องราวในเพลง เพื่อเข้าใจแนวคิดของเพลงนั้นๆ ดังนี้

๑. ชื่อเพลงดี

เนื้อเพลงที่ดีนอกจากจะมีโครงสร้างดีและขึ้นต้นดี ยังจะต้องมีชื่อเพลงดีอีกด้วย “ชื่อนั้นสำคัญไฉน” สำหรับการแต่งเพลง ชื่อเพลงสำคัญอย่างยิ่ง บางครั้งผู้ฟังอาจจะสนใจเพลงนั้นๆ โดยที่ยังไม่เคยฟังเพลงนั้นเลย

ชื่อเพลงที่ดีต้องสะดุดตาเมื่อได้เห็น และสะดุดหูเมื่อได้ยินชื่อเพลงที่เหมาะสมส่วนใหญ่มักจะอยู่ในเนื้อเพลงไม่ท่อนใดก็ท่อนหนึ่ง เช่น เพลง เรามีเรา(นิติพงษ์ ห่อนาค) เพลง บุมเมอแรง (เชตต์อรัญ เลิศพิพัฒน์) ชื่อเพลงที่ไม่ได้อยู่ในเนื้อเพลงท่อนใดท่อนหนึ่งเลยก็มี เช่น เพลง คู่กัด (อรรณพ จันสุตะ) เสาวลักษณ์ ลีละบุตร เป็นคนตั้งชื่อเพลงนี้ ถ้าเพลงนี้มีชื่อเป็นอย่างอื่น ไม่น่าว่าจะเป็นเพลงยอดนิยมหรือไม่

เพลงบางเพลงผู้ฟังเรียกคำที่เด่นในเนื้อเพลงแทนชื่อเพลงเช่น เพลงสั่นกลิ้งดิน (อิส อารีย์)เรียกกันทั่วไปว่าเพลง โฉมยง เพลง คิดถึงบ้าน(อัสนี พลจันทร์) เรียกกันติดปากว่าเพลง เตือนพี่ญ เพลง คิดถึง (เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี) รู้จักกันในชื่อเพลง จันทร์กระจ่างฟ้า เนื่องจากเพลงเหล่านี้ได้รับความนิยมมากจนชื่อของเพลงไม่สำคัญเท่ากับ “คำแรกของเพลง” นับเป็นสิ่งนอกเหนือการคาดเดาของผู้แต่งเพลงซึ่งเป็นผลในเชิงบวกแก่เพลงและผู้แต่งเพลง

๒. โครงเรื่องดี

โครงเรื่องที่ดี คือ โครงเรื่องที่เหมาะนำเสนอเป็นเพลงแล้วสื่อความหมายชัดเจน แสดงอารมณ์ของผู้ที่ร้องเพลงนั้นได้อย่างที่ต้องการแสดงออกมา เป็นโครงเรื่องที่มีน้ำหนัก และมีแง่มุม แตกต่างจากเพลงเดิมๆเราจะสังเกตได้ว่าเพลงนี้มีความครบถ้วนในประเด็นดังต่อไปนี้

- 🎧 เริ่มต้นอย่างเรียบง่ายและน่าสนใจในตอนแรก
- 🎧 เพิ่มอารมณ์ในตอนที่สอง
- 🎧 เข้มข้นมากขึ้นในตอนที่สาม
- 🎧 สรุปลงในตอนสุดท้ายอย่างแจ่มชัด

ตัวอย่าง

เพลง คีนแห่งแสงจันทร์แรม
(เขตต์อรัญ เลิศพิพัฒน์)

ตัวอย่าง

เพลง คีนแห่งแสงจันทร์แรม

(เขตต์อรัญ เลิศพิพัฒน์)

“ความเงิบงั้นแห่งคีนที่โหดร้าย
ไม่ไหวติงนึ่งไม้ไปไร่รื้อวแรงสายลม
จันทร์ซีดเซียวประดุจรูปเคียวแสนคม
แขวนลอยให้ฟ้าชม ฟ้านั้นโถมมือดำ
น่ากลัวอย่างนี้เหมือนมีใครจะทำ
หรือว่าเป็นบาปกรรม ให้มันเป็นอย่างนี้

คีนข้างแรมแห่งชีวิตของฉัน
เสมือนคนที่ไร้จันทร์ไร้หนทางก้าวเดิน
น่ากลัวขมุกขมัวเหลือเกิน
ทั้งหัวใจก็ยับเยินเหมือนดังคนใกล้ตาย

เปล่าเปลี่ยวและเหงาคิดถึงเธอเจียนขาดใจ
ถึงมันจะขาดไปก็ใช่เธอจะรู้

ไขว่คว้าหาตัวเธอ ณ คีนแห่งแสงจันทร์แรมข้างใน
ไขว่คว้าหาตัวเธอ ณ คีนสุดเหงาเธอเดินจากไป
ไขว่คว้าหาตัวเธอ และทางสู่ฝันทางเดียวก็คือ
รอให้เธอส่องประกายรักลงมา”

เริ่มต้น

พัฒนา

แสดงอารมณ์

สรุป

๓. ความมีเหตุผล

เนื้อเรื่องที่ตีความมีเหตุผลแบบง่าย ๆ คือ

สร้างเงื่อนไข (เหตุ)

ปฏิกิริยา (ผล)

ข้อแม้

สรุป

ตัวอย่าง เพลง เป็นไปไม่ได้ (พยงค์ มุกดา)

เหตุ → “หากฉันมีสิบน้าดังทศกัณฐ์

ผล → สิบน้านั้นฉันจะหันม้ายิ้มให้เธอ

.....

ข้อแม้ → แต่ฉันมีหน้าเดียวซิดเซียวทุกวัน

.....

สรุป → ได้แก่ชบเซาเศร้าล้าเค็ญเป็นไปไม่ได้”

ขั้นที่ ๒ พิชิตคำถาม

เป็นขั้นตอนของการตั้งคำถามเกี่ยวกับคำศัพท์ ตั้งคำถามจากเนื้อเพลงเพื่อเข้าใจสาระสำคัญของเพลง

ขั้นที่ ๓ ขึ้นตามหาคำตอบ

เป็นขั้นตอนการอ่าน ดำเนินการอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้

ขั้นที่ ๔ ขึ้นชอบแผนผัง

จดบันทึกข้อมูลใจความสำคัญและข้อมูลที่จำเป็น โดยใช้ข้อความกระชับรัดกุมตามความเข้าใจ โดยจัดทำเป็นแผนภาพโครงเรื่อง

ขั้นที่ ๕ สังเคราะห์สรุปความ

โดยเรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง โดยใช้สำนวนของตนเอง

ขั้นที่ ๖ ทวนตามสะท้อนคิด

วิเคราะห์ วิจารณ์ บทอ่านที่ได้อ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่นักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือความคิดเห็นไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายความสิ่งที่ได้อ่าน โดยการเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิม

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๒ ส่วนประกอบหลักของเพลง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทเพลงต่อไปนี้แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด (๕ คะแนน)

บทเพลง ออเจ้าเอย

ศิลปิน พีท พล นพวิชัย
คำร้อง/ทำนอง วิเชียร ตันติพิมลพันธ์
เรียบเรียง ตั้งใจทิม
เพลงประกอบละคร บุพเพสันนิวาส

ออเจ้าเอย เคยรู้หรือไม่
ตรงนี่ยังมีใคร ฤทัยห่วงหา

ออเจ้าเอย งามประกายนภา
ขอมองไม่ยอมนิทรา ขอชื่นตาให้พี่ชื่นใจ

กลัวฉันกลัวว่าจันทร์จะลาจากฟ้าไกล
กลัวฉันกลัวว่าใจจะขาดเมื่อร้างลา
กลัวฉันกลัวออเจ้าจะไกลไม่เห็นหน้า
กลัวชะตาจะมาพรากเรา

เพียงลับตากระวนกระวายและร้อนรน
เพียงมีดมนพี่จะทานทนได้รีเปลา
เพียงยิ้มมาหัวใจเบิกบานคล้ายทุกข์เศร้า
เราหนอเรา คะนึ่งถึงออเจ้าเอย

๑. จากชื่อของบทเพลง มีความหมายว่าอย่างไร
 - ก. ชื่ออาหารชนิดหนึ่ง คล้ายออสวน
 - ข. หญิงอันเป็นที่รักของชายในบทเพลง
 - ค. เป็นชื่อยศของเจ้าขุนมูลนายสมัยอยุธยา
 - ง. เป็นสรรพนามที่เจ้านายใช้เรียกบ่าวในเรือน

๒. ข้อใดถูกต้อง
 - ก. เนื้อเพลงมีความหมายเปรียบเทียบ
 - ข. เป็นเพลงประกอบภาพยนตร์ชื่อดังของไทย
 - ค. เป็นเพลงที่ถูกแต่งขึ้นในสมัยอยุธยาตอนปลาย
 - ง. ผู้แต่งมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทย

๓. จากวรรคที่ว่า “กลัวฉันกลัวว่าจันทร์จะลาจากฟ้าไกล” สามารถตีความได้อย่างไร
 - ก. กลัวคนที่ชื่อจันทร์จะจากไป
 - ข. กลัวชายอันเป็นที่รักจะจากไปไกล
 - ค. กลัวหญิงอันเป็นที่รักจะจากไปไกล
 - ง. กลัวดวงจันทร์จะลอยหายไปจากท้องฟ้า

๔. ข้อใด**ไม่ใช่**ผลลัพธ์ของการที่ทั้งสองฝ่ายห่างไกลกัน
 - ก. ทั้งสองฝ่ายรู้สึกเบื่อกัน คลายทุกข์เศร้า
 - ข. มีความกังวลถึงสิ่งที่จะทำให้พรากจากกันไปไกล
 - ค. ฝ่ายชายรู้สึกร้อนรน กระวนกระวายใจ ใจจะขาด
 - ง. ฝ่ายชายมีความรู้สึกคิดถึงคะนึ่งหาต่อหญิงอันเป็นที่รัก

๕. หากนักเรียนมีความรู้สึกเหมือนในบทเพลง จะทำอย่างไรให้เหมาะสมกับตนเอง
 - ก. เดินทางไปหาคนรัก
 - ข. คบผู้หญิงคนอื่นแก้เหงา
 - ค. ทำเสน่ห์ใส่คนรักให้กลับมา
 - ง. หางานอดิเรกที่มีประโยชน์ทำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านเพลงโจทย์รักแล้วทำแบบฝึกหัดที่ ๓ ถึง แบบฝึกหัดที่ ๘

บทเพลง โจทย์รัก

ในคืนเหน็บหนาว มองฟ้าไม่เจอแสงใด
 มันไร้ชีวิตทุกอย่างเหมือนตาย เมื่อคนที่รักทิ้งไป
 กลับเป็นเธอที่เดินเข้ามา หยิบยื่นเอาความรักให้
 ช่วยฟื้นชีวิตมาปลุกหัวใจ ให้มีแรงเหมือนเดิม
 ความรักที่แตกสลาย ก่อขึ้นใหม่อีกครั้ง
 ชีวิตที่เคยสิ้นหวังเริ่มจะสดใส
 แต่แล้วในวันนี้ เธอคนเดิมที่เคยจากฉันไป
 กลับมาขอคืนวันเก่าๆ ให้เราเป็นเหมือนเดิม
 หนึ่งคนทิ้งเราให้ตาย อีกคนให้ลมหายใจ
 หนึ่งทางคือรักจริง อีกทางก็รักฝังใจ
 ไม่อยากเสียใครซักคน แต่วันนี้ต้องตัดสินใจ
 โจทย์ความรักจะจบเช่นไร ยังไม่รู้หัวใจตัวเอง
 ถ้ารู้ต้องเป็นแบบนี้ ให้มันตายยังดีซะกว่า
 หลับไม่ต้องฝัน ดีกว่าตื่นขึ้นมาทำลายใจของใคร
 ความรักที่แตกสลาย ก่อขึ้นใหม่อีกครั้ง
 ชีวิตที่เคยสิ้นหวังเริ่มจะสดใส
 แต่แล้วในวันนี้ เธอคนเดิมที่เคยจากฉันไป
 กลับมาขอคืนวันเก่าๆ ให้เราเป็นเหมือนเดิม
 โจทย์ความรักจะจบเช่นไร ยังไม่รู้หัวใจตัวเอง

ศิลปิน เล้าโลม
 อัลบั้ม ๑๘+

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก
กิจกรรมที่ ๓.๑ สํารวจความคิด

คำชี้แจง สํารวจเรื่องทีอ่านแล้วตอบคำถาม (๕ คะแนน)

๑. ชื่อเพลง

๒. ผู้แต่งเพลง

๓. ประเภทของเพลง

๔. ที่มาของเพลง

๕. สาระสำคัญของเพลง

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก
กิจกรรมที่ ๓.๒ พิชิตคำถาม

คำชี้แจง ตั้งคำถามที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน
จำนวน ๕ คำถาม (๕ คะแนน)

๑. คำถาม

๒. คำถาม

๓. ให้นักเรียนหาคำศัพท์จากบทเพลงโจทย์รัก

ที่	คำศัพท์
ตัวอย่าง	แสง
๑	
๒	
๓	

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก
กิจกรรมที่ ๓.๓ ตามหาคำตอบ

คำชี้แจง อ่านเรื่อง แล้วตอบคำถามจากคำถามที่ตั้งไว้ในกิจกรรม
จากนั้นจดบันทึกคำตอบลงในกิจกรรม (๕ คะแนน)

๑. ตอบ

๒. ตอบ

๓. ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์จากคำถามในแบบฝึกหัดที่ ๓.๒

ที่	คำศัพท์	ความหมาย
ตัวอย่าง	แสง	ความหวังในชีวิต
๑		
๒		
๓		

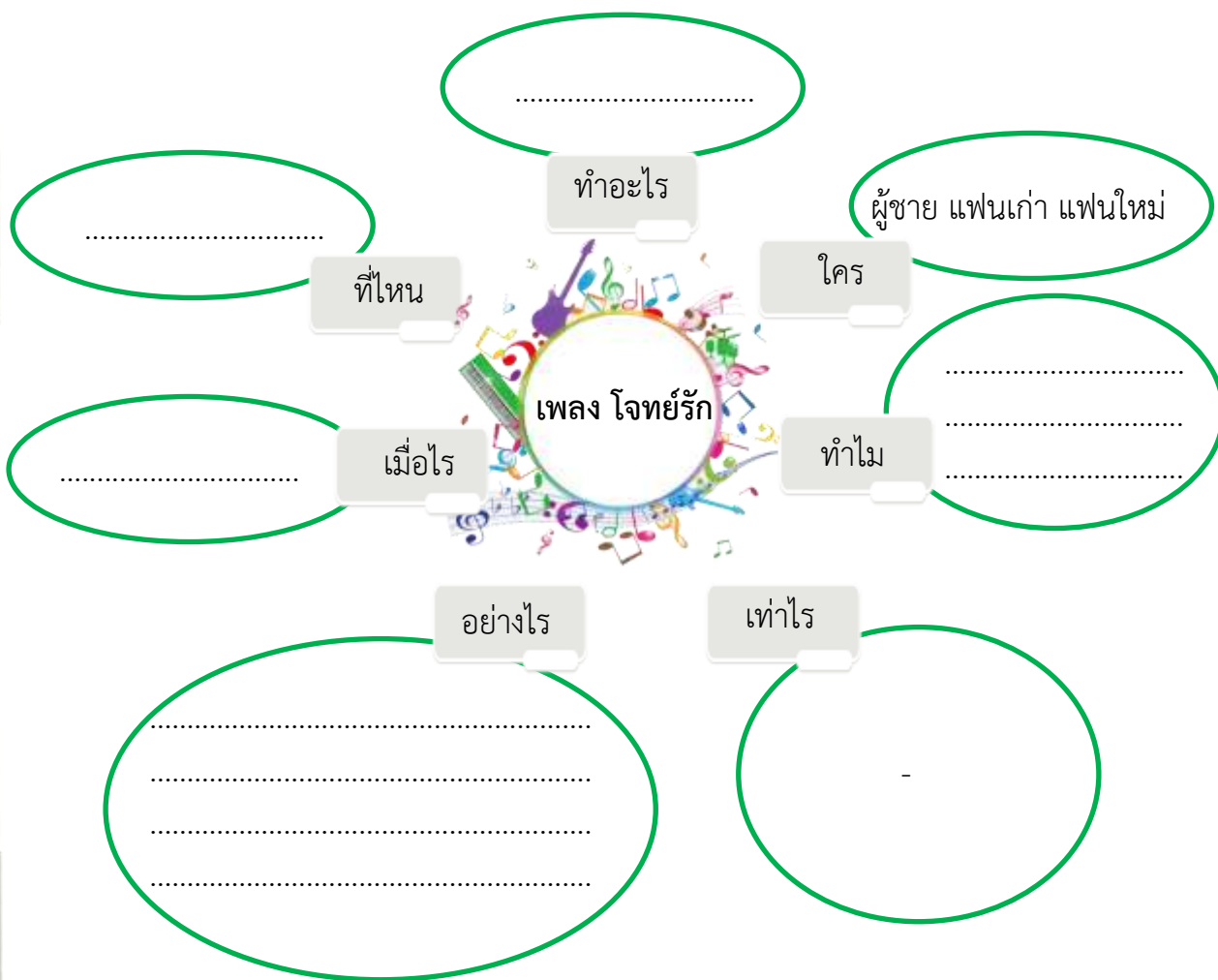

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
 เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก
 กิจกรรมที่ ๓.๔ ชื่นชอบแผ่นฟัง

คำชี้แจง อ่านเรื่อง และจดบันทึกเป็นแผนผังความคิด
 (๕ คะแนน)

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก
กิจกรรมที่ ๓.๕ สักเคราะห์สรุปความ

คำชี้แจง เขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่าน (๕ คะแนน)

สรุปความเรื่อง โจทย์รัก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก
กิจกรรมที่ ๓.๖ ทวนตามสะท้อนคิด

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเพลงโจทย์รักพร้อมเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่ร่วมกันคิด และประเมินของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

คำถาม ถ้านักเรียนเจอปัญหาเหมือนตัวละครในเรื่องนักเรียนจะแก้ไขปัญหาอย่างไร

ทางเลือกที่ 1

(ตัวอย่าง) เลือกทั้งสองคน กล่าวคือคบทั้งสองคน ทั้งแฟนเก่าและแฟนใหม่

ข้อดี

(ตัวอย่าง) ไม่ต้องลำบากใจในการตัดใครออกจากชีวิต เพราะสำคัญทั้งคู่

ข้อเสีย

(ตัวอย่าง) ๑. ความสัมพันธ์ไม่ชัดเจนอาจทำร้ายจิตใจของฝ่าย

๒. มีปัญหาในการแบ่งเวลาให้แฟนเก่าและแฟนใหม่

ทางเลือกที่ 3

.....
.....

ข้อดี

.....
.....

ข้อเสีย

.....
.....

ทางเลือกที่ 2

.....
.....

ข้อดี

.....
.....

ข้อเสีย

.....
.....

นักเรียนเลือกทางเลือกที่.....คือพร้อมบอกเหตุผลที่เลือก.....

.....

.....

วิธีการที่นักเรียนเลือกจะส่งผลอย่างไรกับเรื่อง

.....

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง สำนวนบทเพลง

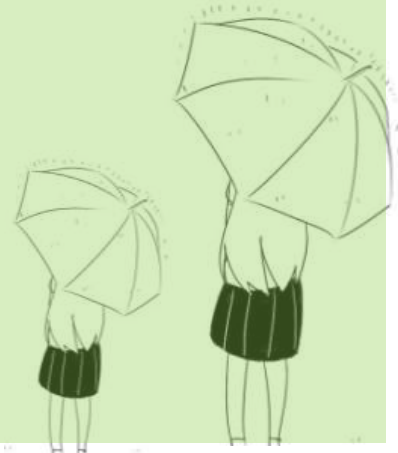
คำชี้แจง อ่านบทเพลงต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑ - ๖

เพลง ร่มสีเทา

ฉันเฝ้าถามความสุขอยู่ที่ไหน ชายที่เขาเดินผ่านฉันเข้ามา บอกกับฉันขอร่มสักคัน
 แต่ว่าที่มีมือเขาก็มีหนึ่งคัน ก็แปลกใจ ท่ามกลางหยดฝนโปรยปราย
 เขาก็ถามฉันว่าอยากสุขไหม ลองหุปร่มในมือสักพักหนึ่งและเงยหน้ามองวันเวลา
 มองหยดน้ำที่มันกระทบตา ยังเปียกอยู่ใช่ไหม หรือไม่มีฝน
 ยิ้มฉันยิ้มมากกว่าทุกครั้ง สุขที่ฉันตามหามาแสนนานอยู่ตรงนี้ แค่เพียงเข้าใจ
 อย่าไปยึดถือมันและกอดไว้ ก็แค่ร่มเท่านั้น เท่านั้น บนท้องฟ้าไม่มีอะไรแน่นอนถ้ามอง
 จากตรงนี้ เดียวก็มีมืดเดี๋ยวก็สว่าง อาจจะมีฝนก่อนเป็นพายุ หรือลมลอยปลิวอยู่แค่นั้น
 สุขที่คอยเดินทางตามหามานานไม่ได้ไกลที่ไหน อยู่แค่นี้
 ฉันเห็นเธอถือร่มผ่านมาเติมไปด้วยร่องรอย และคราบน้ำตา ฉันได้เห็นแล้วมันปวดใจ
 ไม่ใช่เพียงแค่อันที่ทุกซ์ฉันก็เป็นเหมือนเธอเธอได้ยื่นไหมอยากขอให้เธอลองโยนร่มที่ถือ
 เอาไว้หนัก โยนมันออกไป
 บนท้องฟ้าไม่มีอะไรแน่นอนถ้ามองจากตรงนี้ เดียวก็มีมืดเดี๋ยวก็สว่าง อาจจะมีฝนก่อนเป็น
 พายุ หรือลมลอยปลิวอยู่แค่นั้น สุขที่คอยเดินทางตามหามานานไม่ได้ไกลที่ไหน อย่าไป
 ยึด อย่าไปถือเอามากอดไว้ ก็จะไม่เสียใจ ตลอดชีวิต
 ต้องผ่านการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าใคร จะทุกซ์
 จะสุขแค่ไหน ก็อยู่ที่จะมอง

๑. ข้อใดคือจุดมุ่งหมายสำคัญของบทเพลงนี้
- เพื่อให้ผู้ฟังตระหนักถึงอาการที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่อาจคาดหมายได้
 - เพื่อให้ผู้ฟังลองสัมผัสกับสายฝนเพื่อให้ได้รับรู้ความสดชื่นที่ได้จากธรรมชาติ
 - เพื่อให้ผู้ฟังได้เปรียบเทียบเหตุการณ์ที่ผู้เขียนเคยประสบกับสิ่งที่ผู้ฟังเคยประสบ
 - เพื่อให้ผู้ฟังได้มองเห็นคุณค่าของบางสิ่งทั้งหลายครั้งมองข้ามไปเพราะความเคยชิน
๒. เพลงข้างต้นมีความโดดเด่นด้านใดมากที่สุด
- การลำดับเนื้อหาการนำเสนอ
 - การใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดจินตนาการ
 - การใช้คำที่เข้าใจง่ายไม่ต้องตีความ
 - การใช้เหตุการณ์คู่ขนานในการเปรียบเทียบ
๓. ประโยคใดอาจกล่าวได้ว่าเป็นใจความสำคัญของเพลงข้างต้น
- อย่าไปยึด อย่าไปถือ อย่าไปเอามากอดไว้ ก็จะไม่เสียใจตลอดชีวิต
 - สุขที่ฉันทตามหามาแสนนานอยู่ตรงนี้ แค่เพียงเข้าใจอย่าไปยึดถือมัน
 - บนท้องฟ้าไม่มีอะไรแน่นอนถ้ามองจากครั้งนี้ เดี่ยวก็มีตเดียวก็สว่าง
 - เธอได้ยินไหมอยากขอให้เธอลองโยนร่มที่ถือเอาไว้หนัก โยนมันออกไป
๔. บุคคลใดต่อไปนี้นำเอาความคิดที่ได้จากเพลงไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองมากที่สุด
- ประพันธ์ เลือกซื้อร่มที่มีน้ำหนักเบาเพื่อสะดวกในการเดินทาง
 - ประวิทย์ มอบร่มที่ถืออยู่ให้กับหญิงมีครรภ์ที่กำลังเดินตากฝนอยู่
 - ประยงค์ เลิกเสียใจกับเงินที่ทํายายไปเพราะคิดว่าเป็นการฟาดเคราะห์
 - ประชา ไม่ใส่ใจคำดูต่ำของเจ้านายที่มีต่อการกระทำที่ผิดพลาดของตนเอง
๕. บทเพลงข้างต้นนำเสนอด้วยน้ำเสียงอย่างไร
- มุ่งหวังสร้างกำลังใจ
 - เปี่ยมหวังมีกำลังใจ
 - สิ้นหวังหมดกำลังใจ
 - หมดหวังแต่มีกำลังใจ
๖. จากเพลง ร่มสีเทา ผู้แต่งให้ร่มเป็นสัญลักษณ์ของอะไร
ก. ความรัก	ค. ความทุกข์
ข. ความสุข	ง. สิ่งที่ใช้กันฝน

คำชี้แจง อ่านบทเพลงต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๗ - ๑๐

ฟางเส้นสุดท้าย ตอนตะวันบ่ายคล้อยลงมานายสั่งให้ลงมือฆ่า เด็กตาดำดำศรัทธา
สลายความเป็นตายไล่เรียงเป็นฉากจากเริ่มถึงนี้ยั้งนานเหนียวโกปิ่น เขยิบศพข้ามไป
คว่ำเอาเงิน

ข้ามความจนที่ฉันทินหน้าปากกัตดินถีบเรื่อยมา ตีรันฟันแทงแกร่งกล้าหนุ่มกระทง
ไม่เคยลี้หนีใจผู้ใด แรงมา เราก้แรงไป กัดแก่งแย่งชิงก้อนเงิน จนพบกับนายผู้มากหลาย
ด้วยบารมีเงินยิ่งใหญ่คับเมือง ทุกคน ต้องก้มหัวมือกุมต่า

ฝากตัวรับใช้นาย เป่าหัวผู้ขวางทางเดินนายส่งไปสู่ความตาย ชื่อเสียงของฉันเลื่อง
ลือศพแรกผ่านไป ศพสองศพสาม ค่อยค่อยผ่านไป หลงผิดคิดภาคาภูมิใจ ก่อนเดินมาถึง
วันนี้

เด็กโซคร้ายเขาเห็นนายชื่อชายกัญชานายมองแล้วส่งสายตา ฉันทัวใจตกลงตืนไป
ตายเสียเถิดหันปิ่นเข้าหาหัวนายเหนียวโกแล้วฉันท้องใจ ได้กลืนไอของความดิงาม

ฝากตัวรับใช้นาย เป่าหัวผู้ขวางทางเดินนายส่งไปสู่ความตาย ชื่อเสียงของฉันเลื่องลือ
ศพแรกผ่านไป ศพสองศพสาม ค่อยค่อยผ่านไป หลงผิดคิดภาคาภูมิใจ ก่อนเดินมาถึงวันนี้

นี่คือครั้งหนึ่งที่ภูมิใจ ว่าฉันทยังเป็นมนุษย์หัวใจลอยล่องไปแสนไกล ขอตกตาย ด้วย
มือตัวเอง

ศิลปิน ปุ พงษ์สิทธิ์ คำภีร์

๗. ปัญหาอะไรผลักดันให้ตัวละครประกอบอาชีพมือปืน
- ปัญหาเสพยาติ
 - ปัญหาครอบครัว
 - ปัญหาความยากจน
 - ปัญหาหนี้ในระบบ
๘. อะไรคือสาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้มือปืนเหนียวไถยถึงนายของตนเอง
- ข้ามความจนที่ฉันทนหน้าปากกัดตีนถีบเรื่อยมา ตีรันฟันแทงแกร่งกล้า หน่อมกระทง
 - ฝากตัวรับใช้นาย เป่าหัวผู้ขวางทางเดินนายส่งไปสู่ความตาย ชื่อเสียง ของฉันเลื่องลือ
 - ศพแรกผ่านไป ศพสองศพสาม ค่อยค่อยผ่านไป หลงผิดคิดภาคภูมิใจ ก่อนเดินมาถึงวันนี้
 - ฟางเส้นสุดท้าย ตอนตะวันบ่ายคล้อยลงมานายสั่งให้ลงมือฆ่า เด็กตาดำดำ ศรัทธาสลาย
๙. เพลง มือปืน เป็นเพลงประเภทใด
- เพลงลูกทุ่ง
 - เพลงไทยสากล
 - เพลงไทยลูกกรุง
 - เพลงไทยเดิม
๑๐. ก. หันปืนเข้าหาหัวหน้าเหนียวไถแล้วฉันโล่งใจ ได้กลิ่นไอของความดีงาม
 ข. กัดแก่งแย่งชิงก่อนเงิน จนพบกับนายผู้มากหลายด้วยบารมีเงิน
 ค. นี่ก็ครั้งหนึ่งที่ภูมิใจ ว่าฉันยังเป็นมนุษย์หัวใจลอยล่องไปแสนไกล
 ง. นายสั่งให้ลงมือฆ่า เด็กตาดำดำ ศรัทธาสลาย

จากข้อความที่กำหนดให้ ให้เรียงลำดับเหตุการณ์ตามลำดับ

ก. ข	ง	ก	ค
ข. ก	ข	ค	ง
ค. ข	ค	ง	ก
ง. ค	ก	ข	ง

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (๒๕๕๑). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ณัชชา พันธุ์เจริญ. (๒๕๕๑). **สังคิตลักษณ์และการวิเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เกศกะรัต.
- สุคนธ์รัตน์ สวัสดิ์กุล. (๒๕๕๔). **การสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธี SQ๔R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์. (๒๕๕๔). **ทักษะการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. นนทบุรี : ซีซีเนอลิตจิงคส์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (๒๕๕๓). **ครบเครื่องเรื่องการคิด**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- เนื้อเพลง มือปิ่น**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.siamzone.com/music/thailyrical/12021>. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.
- เนื้อเพลง ร่มสีเทา**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=Ww_ue1E8gYg. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๘.

ภาคผนวก

เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๑ หลักการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตรวจสอบว่าข้อความต่อไปนี้เป็นความจริง หรือ ไม่เป็นความจริง
(๕ คะแนน)

ข้อความ **เป็นความจริง** จงเขียนเครื่องหมาย × ในช่อง “ใช่”

ข้อความ **ไม่เป็นความจริง** จงเขียนเครื่องหมาย × ในช่อง “ไม่ใช่”

ที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
๑	เพลง หมายถึง สำเนียงขับร้อง, ทำนองดนตรี, บทประพันธ์ดนตรี	/	
๒	เพลง หมายถึง กระบวนวิธีรำดาบ รำทวน	/	
๓	เพลงมี 5 ประเภท ได้แก่ เพลงลูกทุ่ง เพลงลูกกรุง เพลงไทยเดิม เพลงสากล และเพลงเพื่อชีวิต		/
๔	เพลงไทยเดิม เป็นเพลงที่มีการขับร้องด้วยวิธีการแบบไทย พร้อมกับการบรรเลงดนตรีไทยขณะที่กำลังขับร้องหรือบรรเลง	/	
๕	บทร้องเพลงนางครวญ เป็นเพลงลูกกรุง		/
๖	แนวเพลงไทยสากล ประกอบด้วย เพลงขับร้องทั่วไป เพลงประกอบละครร้อง เพลงเพื่อชีวิตและเพลงประกอบภาพยนตร์	/	
๗	เพลงลูกทุ่ง เป็นเพลงที่สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคม อุดมคติ และวัฒนธรรมของสังคมชนบท	/	
๘	เพลงไทยสากล เป็นเพลงที่มีเนื้อร้องเป็นภาษาไทย ใช้ทำนองแบบไทย แต่มีลีลาและอัตราจังหวะตามแบบฉบับดนตรีสากล	/	
๙	เพลงลูกกรุง เป็นเพลงที่บอกเล่าเรื่องราวของคนในเมืองหลวง ตลอดจนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	/	
๑๐	เพลงไทยสากลเพลงแรกที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ประพันธ์โดยจอมพลเรือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต		/

เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๒ ส่วนประกอบหลักของเพลง

เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก
กิจกรรมที่ ๓.๑ สํารวจความคิด

คำชี้แจง สํารวจเรื่องทีอ่านแล้วตอบคำถาม (๕ คะแนน)

๑. ชื่อเพลง โจทย์รัก

๒. ผู้แต่งเพลง เล้าโลม

๓. ประเภทของเพลง เพลงไทยสากล

๔. ที่มาของเพลง อัลบั้ม ๑๘+

๕. สาระสำคัญของเพลง ผู้ชายเลือกไม่ได้ระหว่างแฟนเก่ากับ
แฟนใหม่เพราะตัดสินใจไม่ได้ว่าจะเลือกใคร

เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก
กิจกรรมที่ ๓.๒ พิชิตคำถาม

คำชี้แจง ตั้งคำถามที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน
จำนวน ๕ คำถาม (๕ คะแนน)

๑. คำถาม **ทำไมผู้ชายจึงไม่กลับไปคบกับแฟนเก่า**

๒. คำถาม **ผลสุดท้ายของเพลงนี้เป็นอย่างไร**

๓. ให้นักเรียนหาคำศัพท์จากบทเพลงโจทย์รัก

ที่	คำศัพท์
ตัวอย่าง	แสง
๑	สดใส
๒	โจทย์
๓	แรง

เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก
กิจกรรมที่ ๓.๓ ตามหาคำตอบ

คำชี้แจง อ่านเรื่อง แล้วตอบคำถามจากคำถามที่ตั้งไว้ในกิจกรรม
จากนั้นจดบันทึกคำตอบลงในกิจกรรม (๕ คะแนน)

๑. ตอบ เพราะแฟนเก่าเคยทิ้งไป

๒. ตอบ ยังไม่เลือกใครสักคน เพราะตัดสินใจไม่ได้

๓. ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำศัพท์จากคำถามในแบบฝึกหัดที่ ๓.๒

ที่	คำศัพท์	ความหมาย
ตัวอย่าง	แสง	ความหวังในชีวิต
๑	สดใส	มีความหวัง
๒	โจทย์	ปัญหาในการเลือกคนรัก
๓	แรง	เติมความรัก

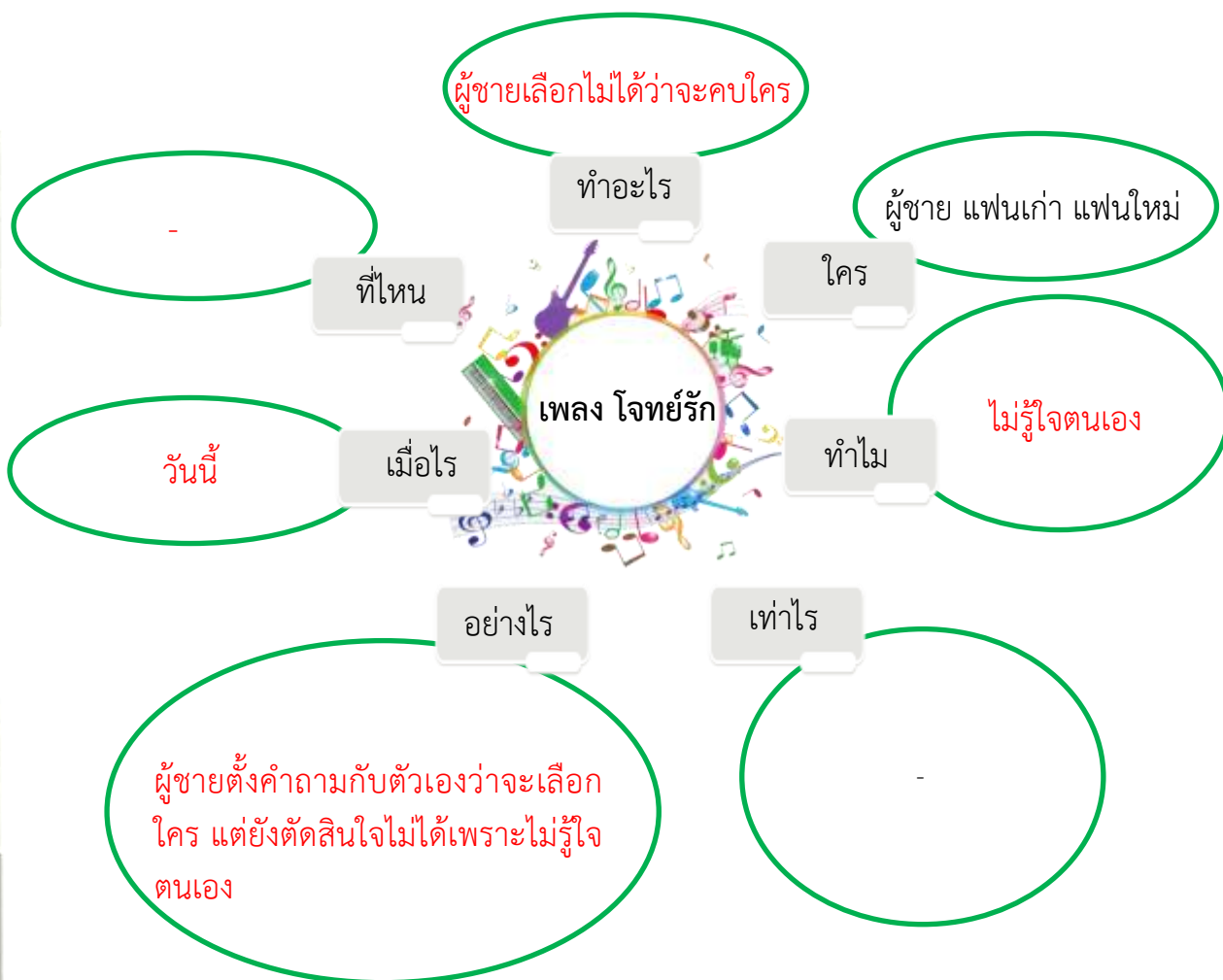

เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก
กิจกรรมที่ ๓.๔ ชื่นชอบแผ่นฟัง

คำชี้แจง อ่านเรื่อง และจดบันทึกเป็นแผนผังความคิด
(๕ คะแนน)

เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง
เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก
กิจกรรมที่ ๓.๕ สักเคราะห์สรุปความ

คำชี้แจง เขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่าน (๕ คะแนน)

สรุปความเรื่อง โจทย์รัก

เป็นการตั้งคำถามของผู้ชายคนหนึ่งว่า ระหว่างแฟนเก่าที่เคยทิ้งไป
แล้วกลับมาขอคืนดี กับแฟนใหม่ที่ผูกพันมาตั้งแต่เด็กนั้น
เขาจะเลือกใคร โดยเปรียบเทียบหาการเลือกไม่ได้นี้เหมือนกับโจทย์ ๆ หนึ่งที่
ต้องการคำตอบ แต่เขาก็ยังไม่สามารถเลือกได้เพราะยังไม่รู้ใจของตนเอง

เฉลยแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์จากบทเพลง

เรื่องที่ ๓ โจทย์รัก

กิจกรรมที่ ๓.๖ ทวนตามสะท้อนคิด

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเพลงโจทย์รักพร้อมเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดจากทางเลือกที่ร่วมกันคิด และประเมินของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

คำถาม ถ้านักเรียนเจอปัญหาเหมือนตัวละครในเรื่องนักเรียนจะแก้ไขปัญหายังไง

ทางเลือกที่ 1

(ตัวอย่าง) เลือกทั้งสองคน กล่าวคือคบทั้งสองคน ทั้งแฟนเก่าและแฟนใหม่

ข้อดี

(ตัวอย่าง) ไม่ต้องลำบากใจในการตัดใครออกจากชีวิต เพราะสำคัญทั้งคู่

ข้อเสีย

(ตัวอย่าง) ๑. ความสัมพันธ์ไม่ชัดเจนอาจทำร้ายจิตใจของฝ่าย

๒. มีปัญหาในการแบ่งเวลาให้แฟนเก่าและแฟนใหม่

ทางเลือกที่ 3

ไม่เลือกทั้งสองคน กล่าวคือ ไม่เลือกทั้งแฟนเก่าและแฟนใหม่

ข้อดี

๑. ไม่ต้องเสียเวลาคิดว่าจะเลือกใคร

๒. ทำให้รู้สึกสบายใจ ไม่ต้องคอยกังวลว่าหากเลือกคนใดคนหนึ่ง อีกคนจะรู้สึกอย่างไร

ข้อเสีย

อาจทำให้รู้สึกอ้างว้าง เพราะไม่มีแฟน

ทางเลือกที่ 2

เลือกคนใดคนหนึ่ง ระหว่างแฟนเก่ากับแฟนใหม่

ข้อดี

แสดงออกถึงความจริงจังต่อฝ่ายที่เลือก

ข้อเสีย

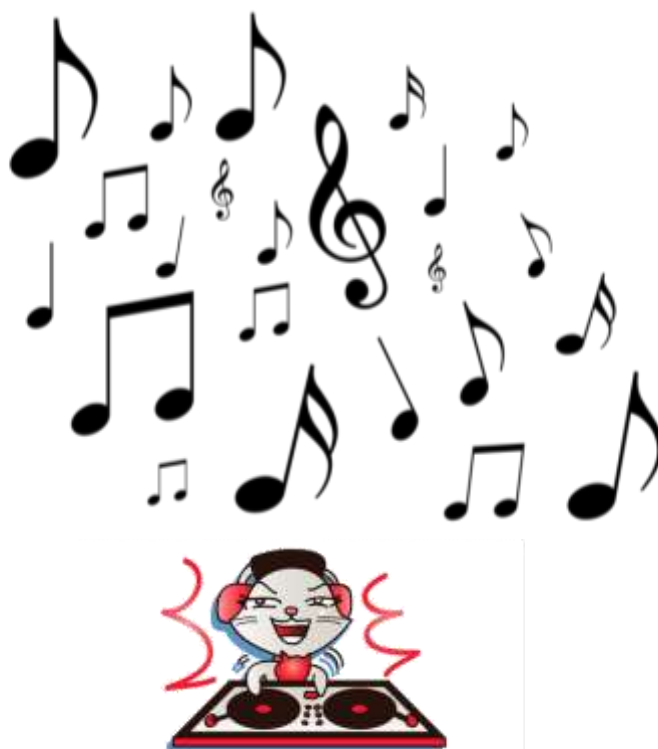
๑. ทำให้คนที่ไม่ถูกเลือกเสียใจ

๒. รู้สึกผิดต่อตนเอง

นักเรียนเลือกทางเลือกที่ ๓ คือ ไม่เลือกทั้งสองคน พร้อมบอกเหตุผลที่เลือก เพราะตนเองจะได้ไม่
อึดอัดใจ ไม่รู้สึกผิดกับคนใดคนหนึ่ง และไม่ถูกกล่าวหาว่าเป็นคนหลายใจ

วิธีการที่นักเรียนเลือกจะส่งผลอย่างไรกับเรื่อง

ทำให้ผู้ชายในเพลงไม่ต้องตั้งคำถามต่อตนเองว่าจะเลือกใครระหว่างแฟนเก่ากับแฟนใหม่

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

